

En saadan Aftens sluttige Liebliske indelutte under-tiden Minder, der præge sig igjennem hele Fremtiden, et Rildvæld, af hvilket vi senere drikke Trøst og Styrke til at taale og faane. Uffetlige Tid! hvori et Blif, et sagte hviffet Ord, en skjebende Bevægelse af Læben, en næsten umærkelig Bevingning af en Kvinde's Hoved er nok til at fremkalde en jublende Lykke, man veed ikke ret hvorover; en Begeistring, man er ikke istand til at forklare dens Aarsag, Taarer, man kjender ikke deres kilde. Hvor straalende ikke Pouls Dine, da han opdagede dette lille, bløge Ansigt, hvis Skjønhed denne Aften forekom ham aldeles forskjellig fra sidst; enhver sluttig Stemning syntes at give hende et nyt Udtryk, et veflende Minepil, blødt og kvindeligt, og over alt dette var udbredt en Charmou, et Præg af Udel og Fjndhed, latter Snarer for hans Hjerte. Han beilede til et Blif, hvorefter han saae hendes Haand læge med Forgruetten eller have den op mod Mine, han hørte om et Enn, en eneste Mine, der kunde være en Talsmand for hans Haab. I hvilken Grad var ikke hendes Billede voget i denne Mellemtid, ved at være den bestandige Gjenstand for hans Tanker. I det Begeistringsløse, hvori han saae hende, smykket med en Mængde drømte Fuldkommenheder, var hun bleven et Symbol for alle hans Dnffer, thi det er desværre saaledes Tilfældet, at vi forelske os oftere i Chimærer, end i Virkeligheden, oftere i Indbildningen end i Sandhed, oftere i Fremtiden end i Lieblifket. Der var Noget saa Nyt for ham i denne Følelse, et Trykkeri og en Lykke, som han udeelt og villig hengav sig, og paa hvis Forjættelse han tillidsfuldt haabede. Styrken af den Unges Haab beviser jo desuden kun Styrken af hans Kjærlighed.

Mødtes deres Blikke denne Aften, gjenkjendte hun ham, modtog han et af disse Lidelser, der paa engang kunne indeholde en Hilsen, et Hjerteegn, et Substans mellem to Sjæle, som midt i Mængden leve deres egen ubegrebne Tilværelse? Man veed det ikke, han har aldrig talt derom til Nogen, det forblev bestandig en Hemmelighed mellem ham og hende, eller rettere sagt, mellem ham og Graven; blot det er vist, at han Dagen efter forlod Kjøbenhavn og rejste med sin Bataillon til Samlingspladsen ved Kolbing.

Søndagen den 9de April stod Slaget ved Bov. Poul var tilstede, hans Bataillon deeltog i Slaget.

„Var det Mistivel til mit Mod og mine Kræfter, jeg fælte, da vi drog ud fra Klippe?“ saaledes beskriver han sin Stemning denne Morgen, „eller var det Frygt for det der forestod os idag? Jeg veed det ikke, men jeg stoler ikke ret paa dem, som aldrig have været tilgængelige for den Virkning, det Nye udøver paa Gemyttet. Man væmter sig til Alt, man sover ind paa en Planke i Havet, og ved Divoulaken mellem Kanonstuds, men Hjertet gribes og rykkes dog af det Usædvanlige og Uvovede. Forskellen mellem Mod og Feig-hed berøver blot paa, hvor hurtigt man i dette Tilfælde veed at finde sig selv igjen. Jeg beandt mig i en forunderlig lidenskabelig og oprørt Tilstand, medens vor Linie bevægede sig fremad mod Bommerlund, hvor vi vidste at Fjenden ventede. Det var, som om der laa en tung Vægt paa mit Bryst, og jeg drog mit Veir med Møje da jeg horte Kadeskottene glide ned i Geværløbene ved den første skarpe Ladning. Der viste sig en usædvanlig Alvor blandt Folkene denne Morgen, noget Mærke, Ordbragt, Indeslutning, som i hoi Grad var forskjelligt fra den Psykighed, der ellers pleiede at finde Sted i Geledderne under Marschen. Man begyndte at synge, men det vilde ikke ret gaae. Ordene døde paa de tørre Læber, Sangen lød som en Rignsalme. — Der saae to af mine Brødre mellem de hølsteffte Jægere, sagde en Stesviger, noget fra mig. Gud skal vide, om jeg saae dem at lee idag. Og hvis det steer, hvad saa? Ispurgte hans Sidemand. Saa saarer Vorherre at tilgive dem deres Synd, svarede Soldaten, for jeg kjendes ikke ved min Slagt paa Fjendens Side. Efterhaanden som vi nærmede os Landsbyen, fik Alt et livligere Udseende og Stilheden ophørte omkring os. Kavalleriet jog forbi Bataillon, Jorden gav Gjenlyd under Hestenes Hove, uede i Sydvest hørte vi Hornblæsernes Signaler fra en anden Bataillon og de første Geværstuds, der i denne Afstand lode som naar Haglen falder paa et Bliftag. Derimellem blandede sig i stedse kortere Mellemrum de dumpede Dron af Kanonstuds, en tyk, hvid Reg hvirvlede som smaa Skyer over de spredte Kjæber, og vi nærmede os hurtigere og hurtigere, min forrige Ungstelse forsvandt, jeg grebes af en forunderlig Færd, det var for mig, som om mit Syn blev klarere, mit Bryst mere frit, jeg tænkte paa dem derhjemme, paa Gud og paa Hende og saa fremad; Trommevibrererne hilse os, Hornene blæse bestandig „avanceer“, som om de smaa Fyre ikke havde lært andre Signaler, Tilraab lode, Adjutanter sprænge forbi os med Hestens Bug henad Jorden. Geværslugterne pibe med deres klagende og eiendommelige Lyd, de skrattende Oranater rode Jorden op omkring os som Plovsur. Det lyster bag Hæfken, Krudtrøgen fluler Ud-sigten, Gjørder og Hegn kvadrere Markerne foran os. Brødre bræbe Brødre, man huffer det blot ikke længer, Himlen er graa, Luften er kold, det støvregner, men vi have for travlt paa Jorden til at tænke paa, hvad der imidlertid foregaaer i Himlen. Nu have vore Struber faaet Toner og vort Bryst Luft, Fjenden viser sig; naar et Vindstød spræder Krudtrøgen, see vi ham drage sig tilbage, Skridt for Skridt. I den samme Aabning kommer en Skov af Bajonetter tilsyne, af Hjelm og Compagnianer, imidlertid gaar det fremad, livligt, støende, opmuntrende, som paa en Høstmanøver, blot med den Forskjel, at de, som her falde, ikke rejse sig mere, men der er heller Ingen, som lægger Mærke til de Faldne,

thi de Levende drage dem forbi, den fribige Marsch forstærkes og bliver til et Løb, man spotter Hindringer, ændrer ingen Færd, der raisonnere sig imellem Geværstuds. I Livets dagligdags Dragt tilhøre vi os selv, Familien, Smaaafgheden, der efterhaanden og trods al Modstand drager os med sig, ligesom Cavanaugh i Louisiana drager Rytteren i sin Sump, paa en Slagmark derimod spoler man først ret, at man tilhører sit Fædreland. Det banker og gløder i os, vor Svns-kreds udbides, Legemet fornyges, den Trætte faaer Vinger, han fappes, han higer fremad med Kameraterne, over Bakker og Grøfter, Gjørder og Hegn.“

Saaledes begynder denne Tjehaide mellem Erokkos og Polynices, hvis Kamp Enhver af os har taget sin Deel i. Eftermiddagsfolen stunnede hen over en udstrakt, milevid Val-plads, besaaet med gamle Kæmpehøje; overalt mødte Diet brændende eller sammenstudsede Huse, en Jordbund, der var pøset i dybe Furer af Kanonslugterne, nedtraadte Rugmarker, Hjulspor, hvori Blødet havde samlet sig; en Valplads, over-saaet med Patronpapir, de Fjgtenbes bortkastede Vaaben, Døde og Døende, mellem hvilke hist og her en Gruppe af Soldater stred frem med Seildugskaarer, for at tilbyde eller bringe Hjælp. Da Solen gik ned, saae den en indtagen By, behængt med Danebrogsfaner, en broget Mængde, der stode igjennem de Gader, hvis blodplettede Steenbro vidnede om Kampen, som nytlig havde fundet Sted. Man hilste og spurgte efter sine Kamerater, sendte et Sul efter de Faldne, og jublede mellem de Levende. Længere nede mod Syd stuu-uede den samme Sol paa en modløs, forvirret og sløgtende Skare Fjender, der sloges i danske Uniformer. Fremmest blandt disse ved en Prinds, som fra en Marketers Dage-bord i Hensborg Gade havde forskifret sine Kampfæller om, at de paa Wrens Dag skulde see ham i deres Spidse. Hvor godt han siden holdt sit Ord, det veed Alverden: Medens man kæmpede, forblev han usynlig, da Slaget var tabt, ved han i strakt Carriere i Spidsen for de Fjgtende. Det gif ham som hans Garde, Turnerne, Bærmen af det hellige Tydsklands fortabte Ungdom, Krosnebelte, der med deres eiendommelige Dragt og udtøede Psykognomier vilde have kunnet tjene til Model for Vanguos Mordere og gjort en ypperlig Virkning paa et Forstads-theater, Eventyrere, der ikke havde andet Maal for Storheden i et Foretagende, end det deres egen Fordeel viste dem, og som, endnu inden de vare bleve overførte paa Transportstibene, tilbode sig at gaae i dansk Tjeneste. Hele denne Bunde var til Fællesmærke en Kofar-de af Verublik med et foruimret Dødningshøred over to forslagne Been i fort Grund, uærdige Minder om den gamle Blå-her's forte Hujarer, ligesom disse havde de tilsvoret hver-andre hverken at give eller tage Pardon. De holdt Ord, paa samme Maade som deres Ansører, faldede Vøstjerne, løb deres Bei eller skjulte sig paa Løfter, i Grøfter og Ragerovne, hvor man greb dem Dagen efter, hævende af Skval og forkomme af Sult.

Medens dette foregik ved Hensborg, fandt et andet og saare forskjelligt Optrin Sted i Sønderborg. Kirkeflokkerne ringede til Gudstjeneste om Morgenen, da man hørte de første Skud fra Valpladsen lode hen over Søen. De trofaste Af-singer standse, lyttede og spurgte hverandre indbyrdes om Aarsagen. En talrig og stedse voksende Skare samlede uden- for det gamle Slot, hvis mørke Taarne i seften Har fulgte Kong Christians Sufke, medens hans Børn vankede om i Landflugtighed og hans femogtyveaarige Dronning omkom i den dybeste Gledighed. Man saae Omegnen's Bønder og pynkede Borgerdøttre med deres Psalmebog indsvøbt i et hvidt Tørklæde, vandre omkring mellem Garberne, som havde Vagt ved Kommandantboligen, ligeoverfor Slottet. Vagt-paraden trak op, Fogedens Musikcorps spillede om Mid-dagen. I de Mellemrum Musikten tang, vedblev nassbrudt Gevær- og Kanonstuds at lode, enkeltvis og i hele Salver, som en fjern, huktdronende Torden. Mellem den forsamlte Mængde saaes en Mand i Officeersdragt vandre frem og tilbage fra Kommandantboligen ned til Søen. Hans An-sigt var blegt, det udtalte en dyb Alvor og en heftig Spæn-ding hvorefter han kom ned til Havnebovedet eller den lille Vold bag Slottet, og standse for at rette sin Riffert mod Landet ligeoverfor og derefter vedblev at stirre hen over Dyppe-l Bakker.

Det var Frederik den Syvende.

Mængden fløkkede sig i nogen Afstand fra ham, gjorde Plads, naar han nærmede sig og betragtede forbauset denne „ufrie“ Kænge, der hilste Alle og bevægede sig rolig og for-bringsløs imellem det Folk, som han mærkværdig nok havde gjort Sag med og sluttet sig til, paa samme Tid, som ad-skillige andre af Europas Herskere flygtede eller forstændede sig mod deres. Enhver begreb denne Eftermiddag, at der stod et Slag ved Hensborgskanten; Stubbene, som løbe over Søen, vidnede ogsaa om, at Kanonbaadene deeltog i Kampen, men hvorledes det gif, vidste Ingen.

Først henimod Aften kom et Tilbud fra Dyppefsiden og ilede fra Havnen op i Kommandantboligen. Et Lieblif senere var Slagets Udfald bekjendt i Byen. Da gav denne, lange, taule og trykkende Forventning sig Luft i en Glæde og Be-geistring, som man maatte have seet for at kunne begribe. Folk strømmede frem og tilbage i Gaderne og meddelte hverandre den glade Efterretning, trykkede hinandens Hænder, sang Carl Plougs og Fabers Sange, hilsede Soldaterne med Haandbly og viste dem med Tørklæder fra Binduerne, Gardens Musikcorps spillede, Danebrogsfaner slagrede fra Tagene, en tæt sammen-trængt Skare af Mænd, af Dlinge og unge Piger omrin-

gede Kongens Vellig og modtog ham med en bedøvende og uendelig Jubel, hvorefter han viste sig ved Binduerne.

Midt under denne Seirens hellige og gripende Lofsang gled et Dampskib forbi Potten ind i Havnen. Det bragte de første Janger fra Slaget: Kielesubdenterne. En Skare unge Mænd stred taule og nedtrøkte iland mellem Soldater-nes Klæder og bleve førte ind i Slotsgaarden. De havde kæmpet modigt og utrætteligt, som Begeistring og Fortvøl-selsen kæmper, ledede af en Student Schwarz, der faaret af to Kugler blev tilbage paa Valpladsen. Forladt af en feig Chef, der løb bort fra Slaget, indeluttede mellem Over-magten, bestudte med Kartetter fra Kanonbaadene, lodes ber dem inter Vag, ingen Udfigt til Frelse, de neblagde deres Vaaben og hade om Naade.

Endnu samme Aften kom en ny Transport Janger, som af Mangel paa Plads blev ombord i Dampskibet til næste Morgen.

Strax efterat vi havde besat Hensborg, bleve vore For-poster udfillede syd for Byen. En Uddeling af Poul's Ba-taillon drog paa Vagt ved Røde Port, hvorfra Hovedlandeveien gaar ned til Slesvig. Der var givet Befaling til, ikke at lade Nogen forlade Byen uden at man først havde løst Vas hos Pladskommandanten. En dobbelt Vagt afsparrede Stafit-porten, det øvrige Mandskab indkvarterede sig i en gammel Betjentbod, tæt indenfor.

Solen var gaaet ned, Mørket faldt paa, Soldaterne havde tændt Lys i Vagstuen, man sang eller man jov, man holdt Maaltid, leiret omkring paa Gulvet og talte om Dagens Begivenheder. Hvilket Udtryk vilde ikke over alle disse An-sigter, som her fremstillede sig i Kampernes Skin, forrevne, blodige, svævede af Krudtrøg; Træk, som endnu ikke havde glattet sig efter de Ridsfaber, Anstregelser og den Spæn-ding, Slaget havde paatrødt dem, Dine, der endnu straalende i Begeistringens Ild, som gjør Plumpheden skjø og Skjø-nheden guddommelig. Hvilke kostelige og gripende Sildringer bleve ikke udveklede mellem disse hvilende Grupper denne Aften, Dnffer, som Døden endte for Livet fik dem opfyldte, Haab, som har Blomster, men aldrig satte Frugt, Bedrifter, der kun havde Sidemanden og Gud til Vidne, Historier, som forlængt ere glemte, og som maaffee heller ikke vilde blive ret forstaaede, hvis de erindredes endnu, fordi de forlange Deeltagere og blot kunne finde Tilfuerere.

Klokken var henimod ti, Larmen i Gaderne tabte sig, Soldaterne havde efterhaanden faaet Kvarter, saa godt som det i den almindelige Forvirring lod sig gjøre. Da hørte en Vogu i hurtig Trav igjennem Gaden, op mod Forten. Skids-vagterne standse den og forlangte de Rejsendes Pas, der opstod nogen Stai omkring Boguen, lidt efter kom den gamle Sergeant, han som paa Amalstenborg havde fuppet et saa godt Parfel for Poul's Fremtid, og meldte, at man havde anholdt en Rejsende, der ønskede at forlade Byen, uden at kunne frem-vise Pladskommandantens Tilladelse. Poul stod op fra sit Leie paa Gulvet og forlod Vagstuen med Sergeanten.

Da han kom udenfor, saae han en Rejsevogn, bepakket med Kuffetter og omringet af Soldater, som besandt sig i en ivrig Samtale med den omtalte Rejsende, der var steget ud af Vognen og i dette Lieblif stod midt i Lyskredsen af Vogn-lygten og Kamperne i Gulstuen. Det Eiendommelige hos den Fremmede var en stærk kroget Næse, bukkede Nienbryn og et Ansigt, hvis Nynter og indfaldne Træk vidnede om en temmelig fremrykket Alder. Han talte Dansk med en paa-faldende tydsk Betonning og standse flere Gange, medens han syntes at lede efter Ord, for at gjøre sig forståelig.

Under disse Forhandlinger var Kudsken bleven siddende paa Gulken, rolig og ligegyldig for hvad der foregik, beklaf-tiget med at flette et større Smæld paa sin Vidst.

„Det er en forklædt Spion,“ mumlede her i Soldaternes Kreds, „en Bedstefader til Turnerne, en Advokat; man lugter det i en Fjerdingveis Afstand.“

„Intet Pas, ingen Udgang!“ yttrede en Anden, som Svar paa et nyt Forsøg af den Fremmede. „Jeg har for-klaret Dem Sagen, og naar en Mand, som jeg, engang har sagt det, kan De være overbevist om, at det forholder sig saaledes. Her kommer desuden Lieutenanten, nu skal De høre hans Mening.“

I det Lieblif Poul traadte til, viste endnu en Rejsende Hovedet i den aabne Bogudør og udbød:

„Vi vilde være Dem meget forbundne, dersom De allige-vel tillod os at rejse.“

Det var en ung Dame, hvis Hoved var indhyllet i en mørk Sikkelyse. Det Bløde og Bønlige i hendes Stemme, Ansigtets Træk og Smil bragte Poul til at stubse, han traadte først et Skridt frem mod hende, som et Menneske, der tvivler om Sandheden af hvad han seer, derpaa udbød han:

„Det er Dem!“

Touen i disse Ord indbesatte paa engang en Over-rasselse, en Glæde og en Hilsen, som forekom den fremmede Herre paafaldende. Poul behøvede kun et Lieblif for at gjøre sig til Herre over Situationen, ethvert Træk ad Løb hans Villie, idet han søgte at skjule sin Bevægelse, hans Blik blev roligt, koldt, gjemmenstrængende som en Dns, medens han lod det dyale paa den Gamle, der forundret udbød:

„De kjender os altsaa?“

„Ganste vist,“ svarede han. „Denne Dame er Comtesse Platon og De—“

„Det er min Fader,“ tilføjede Comtesse'n i det Lieblif han standse.

(fortsattes i Tillæget.)